

Ha beszélsz hozzám, meghallgatlak – ENGEDELMESSÉG

Kata épp befejezte a mosogatást, már végre csend van a házban, a férje most jön ki Dani szobájából, lábujjhegyen, hiszen Dani alig tudott elaludni, annyira felizgatta a nagyszülők látogatása. Kata szerint férje szülei előtt a gyerekek, a hároméves Dani és öt éves Zsófi mindig a legrosszabb arcukat mutatják. A nagy szerint a szülők nagyon sokat engednek meg nekik, a fejükre nőnek ezek a rosszcsontok. Kata magába roskadva panaszolja a férjének: egyszerűen nem hallgatnak rám, nem tudom, mivel próbálkozzam még, teljesen kifogytam az ötletekből. Minden lepattan róluk. Egyszerűen nem hallják meg, amikor kérem, hogy valamit hagyjanak abba, vagy kezdjenek el, köszönjenek, rakják el a játékokat, ne piszkálják egymást, ne pancsolják ki a fürdővizet, viselkedjenek rendesen az asztalnál...

Ugye ezt hamarosan kinövik és rendes, engedelmes gyerekek lesznek?!

Az engedelmisség fogalma

Először is fontos leszögeznünk, hogy az engedelmisség, **nem a kisgyermeknek szánt erény, nem az a célja, hogy a szülők életét megkönnyítse.** Ez – mint minden erény – egész életre szól. Gyakran tapasztaljuk, hogy az engedelmisség azt a kellemetlen érzést váltja ki néhány emberben, hogy a saját akaratát valaki más irányítja. Úgy vélik, hogy az engedelmisség ellentétes a szabadsággal, a kezdeményezőképeséssel, a kreativitással. Nagyon valószínű, hogy a háttérben az **engedelmisség** fogalmának vagy tárgyának a **pontatlan értelmezése** áll. Az engedelmisség, mint erény **nem a rabszolga vak behódolása.** Sőt, ha valaki **csak külsőleg** engedelmeskedik, ám belülről lázad, nem beszélhetünk az engedelmisség erényéről. Az erény maga akkor valósul meg, amikor **valaki azért engedelmeskedik, mert elismeri a tekintélyt.** Az engedelmes ember elfogadja a szabályokat, amelyek egy tekintélyt képviselő személytől származnak, feltéve, hogy ezek nem mennek szembe az igazságossággal, s őszintén képviselik a szabályokat alakító személy akaratát.

Szülői feladatunk a **gyermekünk engedelmisségét a számunkra fontos értékek irányába teregetnünk.** Ha ezek az értékek szegényesek, akkor a szülői akarat valószínűleg nem fogja a gyermekekben kifejleszteni ezt az erényt, mert előbb-utóbb csorbul a szülők iránti tisztelet, amelyet egész kicsi kortól érdemes gyakorolni.

Az **engedelmisség az igazi szabadság forrása** is egyben. Ragaszkodásunk a saját akaratunkhoz rabszolgává tehet bennünket. Tudjuk, hogy az akarat, a saját természete folytán a jóra törekszik, ám az értelem nem mindig ismeri fel, hogy mi az igazi jó. Gyakran kell a **megfelelő tekintélyekhez fordulnunk segítségért, hogy meggyőződjünk arról, hogy amit mi gondolunk a jóról, és az igazi jó egy és ugyanaz.** Az engedelmisség ezekben az esetekben erőt és kitartást ad ahhoz, hogy elérjük a kitűzött életcéljainkat. Az engedelmisség mélyebb motivációról valószínűleg nem fogunk a gyermekekkel napi szinten diskurálni, főleg addig, amíg egészen kicsik. Ám ha szülőként nem ismerjük ezeket az érveket, akkor beleeshetünk abba a csapdába, hogy egészen sekélyes, főként kényelmi indokokkal várjuk el a gyermekeinktől az engedelmisséget.

Hogyan motiváljuk gyermekeinket?

Az egész kicsi gyermek engedelmes, mert ösztönösen érzi a szülő tekintélyét. A szülő képviseli a számára a biztonságot, a szeretetet, a jólét érzését, ezért megteszi, amit a szülei várnak tőle, még akkor is, ha megvan benne a hajlam arra, hogy engedetlen legyen.

Ötéves kor körül változnak az engedelmisség motivációi. Ebben a korban már formálódik nála az engedelmisség erénye, azért engedelmeskedik, mert elismeri a szülei tekintélyét. Bár a szülői tekintély ilyenkor még nem csorbul, szükség lehet kiegészítő motivációra is, hogy a gyermek jobban megértse az egész folyamatot.

Ötéves kor felett a szülőknek nagyon egyértelmű utasításokat kell adniuk a gyermekeknek, és ezeket meg kell tudniuk indokolni, mert **a gyermek akkor engedelmeskedik, ha látja ennek az értelmét.**

Körülbelül a tinédzserkor eléréséig az engedelmesség hiánya nem jelent különösen komoly problémát, inkább csak a szülőket bosszantja vagy keseríti. Az engedetlenség ebben a korban inkább fizikai veszélyt jelent, nem erkölcsi veszélyt (tiltott helyen való játszás pl. okozhat sérüléseket). Ez ugyanakkor a legjobb időszak arra, hogy a gyermekeket megtanítsuk arra, hogy **engedelmeskednünk kell a magasabb célok érdekében**. Fontos, hogy elsajátítsák ezt az erényt még a pubertás kor elérése előtt.

Kihívások, amelyekkel találkozhatunk

a gyermek rutinból cselekszik, végrehajtja a kért utasítást, de nem végzi jól a dolgát, nem figyel arra, hogy mi volt a szülő vagy az utasítást adó személy igazi célja,

a gyermek arra koncentrál, hogy mi az **a minimális cselekedet**, amellyel letudhatja az utasítást, hiányzik belőle a nagyvonalúság, s végképp nem hajlandó többet tenni, mint amire megkérték,

a gyermek ugyan engedelmeskedik, de **kritizálja az utasítást adó személyt**,

a gyermek **cselhez folyamodik**, hogy elkerülje az utasítást, vagy olyan kifogásokat keres, amely más felnőttre hárítja a felelősséget („anyukám azt mondta, hogy nekem nem kell ezt megcsinálnom”),

egyezkedik a felnőttel, hogy valami más utasítást találjon ki a számára, vagy megpróbálja meggyőzni, hogy valóban nincs szükség arra, hogy ezt hajtsa végre,

engedelmeskedik ugyan, de csak azért, hogy ezt beszámítsák neki egy másik helyzetben,

rábólint, hogy igen, ám a végén ez nem teszi meg,

szövetkezik a többi gyermekkel, s ráveszi őket arra, hogy egy ellenzéklet alkossanak az utasítást adó személlyel szemben.

Az összhang és az egység hiánya a szülői célok és azok elérésére tett kísérletek között megölik az engedelmesség csíráit. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy **kevesebb dologban kell az engedelmességet megkövetelni**, mint azt gondolnánk. Ha azt szeretnénk, hogy a gyermekeink szót fogadjanak, tökéletesedjenek és kerüljék a rosszat, nem szabad fölösleges energiákat pazarolnunk felszínes engedelmességek kicsikarására. Másképp megfogalmazva **nem azokban a dolgokban kell megkövetelnünk az engedelmességet, amelyek bennünket bosszantanak**, ahol a gyermek viselkedése zavar bennünket, **hanem ott, ahol valós állásfoglalásról, értékről van szó**. Az alapvető dolgokban azonban teljesen nyilvánvalóvá kell tennünk a gyermekünk számára, hogy mi az elvárás vele szemben. Meg kell győződnünk arról, hogy **ezt teljes mértékben felfogta, ezután fogalmazhatjuk meg, mi a feladata** és talán azt is, hogy **hogyan kellene** ezt véghezvinnie.

Az engedelmesség gyakoroltatása **nagyfokú odafigyelést és tapintatot követel a szülők részéről**, mert számos tényező van, amely a gyermeket a lázadásra, engedetlen hozzáállásra sarkallja. Szülőként rajta kell tartanunk a figyelmünket a gyermekeink apró kis dolgain, meg kell mutatnunk a gyermekeinknek, hogy **tisztában vagyunk az engedelmesség nehézségeivel**, s hogy támaszként ott állunk mellettük és bízunk bennük.

Amikor a gyermek tudatosítja, hogy el kell fogadnia és meg kell tennie, amit a szülei **elvárnak** tőle, még akkor is, ha ezt nem adták egyértelműen a tudtára, akkor ki kell mutatnunk az **e felett érzett örömmet és hálánkat**. Jogunk van ugyan megkövetelni az engedelmességet, de a gyermek sokkal **szívesebben fog engedelmeskedni, ha látja, hogy értékeljük az igyekezetét**.